Rättsfallssamlingen

TRIBUNALENS DOM (åttonde avdelningen)

den 22 mars 2012*

”Konkurrens — Administrativt förfarande — Beslut att begära upplysningar — Fråga huruvida de begärda upplysningarna är nödvändiga — Principen om god förvaltningssed — Motiveringsskyldighet — Proportionalitet”

I de förenade målen T-458/09 och T-171/10,

Slovak Telekom a.s., Bratislava (Slovakien), inledningsvis företrätt av advokaterna M. Maier, L. Kjølbye och D. Geradin, därefter av advokaterna L. Kjølbye, D. Geradin och G. Berrisch,

sökande,

mot

Europeiska kommissionen, företrädd, i mål T-458/09, av F. Castillo de la Torre och K. Mojzesowicz och, i mål T-171/10, av F. Castillo de la Torre, K. Mojzesowicz och J. Bourke, samtliga i egenskap av ombud,

svarande,

angående yrkanden om ogiltigförklaring av dels kommissionens beslut K(2009) 6840 av den 3 september 2009 om ett förfarande i enlighet med artiklarna 18.3 och 24.1 i rådets förordning (EG) nr 1/2003 (ärende COMP/39.523 – Slovak Telekom), dels kommissionens beslut K(2010) 902 av den 8 februari 2010 om ett förfarande i enlighet med artiklarna 18.3 och 24.1 i förordning nr 1/2003 (ärende COMP/39.523 – Slovak Telekom),

meddelar

TRIBUNALEN (åttonde avdelningen)

sammansatt av ordföranden L. Truchot samt domarna M.E. Martins Ribeiro (referent) och H. Kanninen,

justitiesekreterare: handläggaren J. Weychert,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 15 september 2011,

följande

* Rättegångsspråk: engelska.

Dom

Bakgrund till tvisten

1 Sökanden, Slovak Telekom a.s., är ett bolag som bildades den 1 april 1999 i Republiken Slovakien och som ägs till 51 procent av Deutsche Telekom AG och till 49 procent av slovakiska staten. Bolaget tillhandahåller bland annat nationella och internationella telefonitjänster, bredbandstjänster för internet och ett brett sortiment av andra telekommunikationstjänster, inklusive nätverkstjänster, tilläggstjänster och fast anslutning.

2 Mellan den 13 och den 16 januari 2009 genomförde Europeiska gemenskapernas kommission en inspektion i sökandens lokaler, i enlighet med artikel 20 i rådets förordning (EG) nr 1/2003 av den 16 december 2002 om tillämpning av konkurrensreglerna i artiklarna 81 [EG] och 82 [EG] (EGT L 1, 2003, s. 1).

3 Genom skrivelse av den 14 april 2009 underrättade kommissionen sökanden om att den, den 8 april 2009, hade beslutat att inleda ett förfarande om överträdelse av artikel 82 EG i ärende COMP/39.523. Kommissionen uppgav att den inledde förfarandet av det skälet att sökanden och vissa bolag som sökanden kontrollerade i Slovakien eventuellt hade vägrat att ingå avtal om tillträde till accessnätet (*local loop unbundling*) i grossistledet och andra former av bredbandsanslutning i grossistledet, eventuellt hade tillämpat marginalpress vid tillträde till accessnätet och andra former av bredbandsanslutning i grossistledet och andra sätt att utesluta och diskriminera andra aktörer, såsom kombinationserbjudanden och kopplingsförbehåll vid försäljning avseende bredbandsanslutningstjänster i grossist- och konsumentledet (skäl 1 i det angripna beslutet i mål T-458/09, nedan kallat det första angripna beslutet, och skäl 1 i det angripna beslutet i mål T-171/10, nedan kallat det andra angripna beslutet).

4 Den 17 april 2009 begärde kommissionen upplysningar av sökanden med stöd av artikel 18.1 och 18.2 i förordning nr 1/2003 (skäl 2 i det första angripna beslutet och skäl 7 i det andra angripna beslutet).

5 I ett mejl av den 4 juni 2009 uppgav sökanden för kommissionen att begäran om upplysningar av den 17 april 2009 även avsåg en tidsperiod före Republiken Slovakiens anslutning till Europeiska unionen och att kommissionen inte var behörig att tillämpa artiklarna 81 EG och 82 EG på en påstådd överträdelse från sökandens sida före den 1 maj 2004. Sökanden betonade att kommissionen varken kunde konstatera att det skett en överträdelse under denna period eller systematiskt begära in upplysningar om den perioden. Sökandebolaget föreslog att det skulle fortsätta att lämna allmänna upplysningar om perioden före den 1 maj 2004. Vad gäller mer detaljerade uppgifter och beräkningar, föreslog bolaget att dess svar skulle begränsas till tiden efter nämnda datum (skäl 3 i det första angripna beslutet och skäl 8 i det andra angripna beslutet).

6 I mejl av den 5 juni 2009 svarade kommissionen sökanden att det i detta fall inte handlade om att konstatera en överträdelse av unionens konkurrensregler avseende perioden före den 1 maj 2004 utan om att införskaffa konkreta faktaupplysningar, varav vissa även avsåg den perioden. Kommissionen gjorde bedömningen att dessa upplysningar var relevanta för att avgöra huruvida sökandens uppträdande var förenligt med artikel 82 EG efter den 1 maj 2004, med full kännedom om de faktiska omständigheterna och deras riktiga ekonomiska sammanhang. Kommissionen insisterade därför på att de begärda upplysningarna skulle sändas över i sin helhet (skäl 4 i det första angripna beslutet, skäl 9 i det andra angripna beslutet).

7 I skrivelse som bifogades ett mejl av den 11 juni 2009 upprepade sökanden de invändningar som bolaget formulerat i sitt mejl av den 4 juni 2009 och preciserade att det inte räckte att upplysningarna kunde vara till nytta för att bedöma bolagets uppträdande i dess ekonomiska sammanhang. Sökandebolaget sände emellertid över de begärda upplysningarna till kommissionen – men påpekade

samtidigt att det förbehöll sig rätten att motsätta sig att kommissionen utnyttjade dessa upplysningar mot sökanden på något sätt – samt handlingar från tiden före Republiken Slovakiens anslutning till unionen, ihopsamlade av kommissionen vid inspektionen i januari 2009 (skäl 5 i det första angripna beslutet och skäl 10 i det andra angripna beslutet).

8 Den 13 och 14 juli 2009 gjorde kommissionen en ny inspektion.

9 Genom skrivelse av den 17 juli 2009 begärde kommissionen att sökanden skulle lämna kompletterande upplysningar enligt artikel 18.1 och 18.2 i förordning nr 1/2003, inbegripet vissa upplysningar och handlingar avseende tiden före den 1 maj 2004 (skäl 7 i det första angripna beslutet och skäl 11 i det andra angripna beslutet).

10 I skrivelse av den 14 augusti 2009 upprepade sökanden sina invändningar mot att lämna över upplysningar och handlingar avseende tiden före den 1 maj 2004. Sökanden uppgav även att bolaget, efter begäran om upplysningar av den 17 april 2009, frivilligt hade gett kommissionen allmänna upplysningar om tiden före den 1 maj 2004 för att klargöra sammanhanget kring de upplysningar som lämnats, men att sökanden inte tänkte lämna några mer detaljerade uppgifter eller beräkningar rörande denna tidsperiod. Bolaget uppgav därför att det hade beslutat att inte lämna några upplysningar om tiden ”före anslutningen” till kommissionen i den mån de avsåg dels frågorna 4 a och b i begäran om upplysningar av den 17 juli 2009 om ATM (*Asynchronous Transfer Mode*) och sökandens basnätverk, dels frågorna 16 och 17 i denna begäran. Sökanden påpekade dock att dess beslut inte gällde vissa uppgifter avseende år 2004 rörande lönsamheten för vissa av bolagets produkter, som hade begärts i fråga 12 i begäran om upplysningar av den 17 juli 2009, eftersom det inte var möjligt att dela upp de berörda uppgifterna på ett begripligt sätt (skäl 9 i det första angripna beslutet och skäl 11 i det andra angripna beslutet).

Det första angripna beslutet

11 Den 3 september 2009 antog kommissionen beslut K(2009) 6840 om ett förfarande i enlighet med artiklarna 18.3 och 24.1 i förordning nr 1/2003 (ärende COMP/39.523 – Slovak Telekom.

12 I det första angripna beslutet angav kommissionen att den enligt artikel 18.1 i förordning nr 1/2003, för att utföra sina uppgifter enligt denna förordning, genom en enkel begäran eller genom beslut får begära alla nödvändiga upplysningar från företag eller företagssammanslutningar. Enligt kommissionen kan dess behörighet att begära sådana upplysningar inte vara begränsad till den tidsperiod för vilken den är behörig att konstatera en överträdelse av artiklarna 81 EG och 82 EG (skäl 11 i det första angripna beslutet).

13 Kommissionen ansåg därför att det ankom på denna, i egenskap av omsorgsfull handläggande myndighet, att ta hänsyn till samtliga faktiska omständigheter med anknytning till ärendet. Den uppgav att den uppgiften i detta fall bestod i att bedöma inte bara sammanhanget kring försäljningen och utvecklingen av bredbands- och *triple play*-tjänster i konsument- och grossistledet efter den 1 maj 2004 utan även sammanhanget kring planläggningen och förberedelsearbetet för dessa tjänster, därmed sammanhängande investeringar och lanseringen av dessa samt deras utveckling fram till antagandet av det första angripna beslutet (särskilt beträffande år 2003 och de första fyra månaderna år 2004), detta oberoende av att vissa av dessa händelser inträffade innan Republiken Slovakien anslöt sig till unionen. Kommissionen tillade att eftersom den kunde inkludera sådana faktiska konstateranden i ett beslut om att ålägga böter, var den också med stöd av artikel 18.1 i förordning nr 1/2003 behörig att begära in upplysningar och handlingar som den behövde som underlag för dessa konstateranden (skäl 12 i det första angripna beslutet).

14 Enligt kommissionen var uppgifterna från tiden före år 2004 om utvecklingen på telekommunikationsmarknaderna och sökandens verksamhet på dessa marknader relevanta för att bedöma sökandens uppträdande efter den 1 maj 2004, bland annat för att avgränsa de relevanta

marknaderna och avgöra huruvida sökanden haft en dominerande ställning på dessa marknader från den 1 maj 2004 och framåt. De bedömningarna kan nämligen inte baseras på statiska siffror utan måste ta hänsyn till den ekonomiska utvecklingen, bland annat under perioden före den 1 maj 2004 (skäl 13 i det första angripna beslutet).

15 Kommissionen uppgav vidare att ovannämnda ATM och sökandens basnätverk (punkterna I och II i bilaga I till det första angripna beslutet) hade sjösatts före den 1 maj 2004 och att sökanden vid tidpunkten för nämnda beslut fortfarande använde dessa för att tillhandahålla bredbandstjänster i grossist- och konsumentledet (skäl 14 i det första angripna beslutet).

16 Slutligen anförde kommissionen att de handlingar som avses i frågorna 16 och 17 i bilaga III till begäran om upplysningar och som nämns i punkterna III och IV i bilaga I till det första angripna beslutet rörde bredbandstjänster i grossist- och konsumentledet som hade lanserats år 2003 och att sökanden hade fortsatt att tillhandahålla dessa tjänster efter den 1 maj 2004. Kommissionen preciserade att upplysningarna i fråga rörde dessa tjänster ur olika aspekter: planläggning, lansering, investeringar, utveckling, positionering på marknaden, regelverket, konkurrerande produkter och andra relevanta omständigheter. Kommissionen tillade att andra handlingar rörde bolagets strategi på bredbandsmarknaden, strategin i förhållande till regelverket, prognoser och diskussioner kring situationen på marknaden och sökandens reaktioner i detta avseende liksom förberedelsearbetet inför referenserbjudandet för tillträdet till accessnätet och de regulatoriska frågorna i samband med detta. Dessa handlingar är till nytta för kommissionens utredning i dessa avseenden och nödvändiga i den mening som avses i artikel 18.1 i förordning nr 1/2003 för att bedöma den ekonomiska och finansiella helhetsbilden kring lanseringen och tillhandahållandet av tjänster för bredbandstillgång i konsument- och grossistledet i Slovakien samt huruvida sökanden uppträtt på ett sätt som varit förenligt med unionens konkurrensregler (skäl 15 i det första angripna beslutet).

17 Artikeldelen i det första angripna beslutet har följande lydelse:

”*Artikel 1*

Slovak Telekom a.s. ska senast den 22 september 2009 lämna de upplysningar som anges i bilaga I till detta beslut. Bilaga I utgör en del av detta beslut.

Artikel 2

Om Slovak Telekom inte på ett korrekt och fullständigt sätt lämnar de begärda upplysningarna inom den tidsfrist som anges i artikel 1, åläggs bolaget ett vite på 1 procent av dess dagsomsättning under föregående räkenskapsår, vilket motsvarar 28 114 euro …, per dags dröjsmål, räknat från den dag som anges i detta beslut.

Artikel 3

Detta beslut är riktat till Slovak Telekom a.s., med säte på Karadžičova 10, 825 13 Bratislava, Slovakien, samt till samtliga företag som det kontrollerar direkt eller indirekt, ensamt eller gemensamt med andra.”

18 Den 22 september 2009 sände sökanden över samtliga de begärda upplysningarna till kommissionen.

Det andra angripna beslutet

19 Den 8 februari 2010 antog kommissionen beslut K(2010) 902 om ett förfarande i enlighet med artiklarna 18.3 och 24.1 i förordning nr 1/2003 (ärende COMP/39.523 – Slovak Telekom).

20 Kommissionen upprepade där flera av övervägandena från det första angripna beslutet (skälen 2, 5 och 6 i det andra angripna beslutet) (se ovan punkterna 12 och 13).

21 Kommissionen uppgav vidare att UCN-rapporten för år 2003, som begärdes in genom punkt 1 i bilaga I till det andra angripna beslutet, innehöll räkenskapsuppgifter om de bredbandstjänster som sökanden tillhandahållit i grossist- och konsumentledet, såsom intäkter, kostnader och lönsamhet. Kommissionen ansåg därför att denna handling var nödvändig för att den skulle kunna bedöma hur lönsamma sökandens bredbandstjänster var under hela perioden från det att de lanserades år 2003 till dagen för det andra angripna beslutet (skäl 3 i det andra angripna beslutet).

22 Kommissionen uppgav vidare att upplysningarna och handlingarna rörande år 2003, som begärdes in i punkterna 2–4 i bilaga I till det andra angripna beslutet, angående kostnaderna för att förvärva nya kunder och vissa kapitalutgifter för Slovak Telekom för att tillhandahålla vissa bredbandstjänster var nödvändiga för att kunna bedöma det uppträdande efter den 1 maj 2004 som påstods utgöra en överträdelse. Kommissionen ansåg att kostnader såsom kapitalutgifter och driftskostnader under loppet av ett räkenskapsår kunde skrivas av på längre tid och att detta skulle påverka beräkningen av kostnaderna och lönsamheten de följande räkenskapsåren (skäl 3 i det andra angripna beslutet).

23 Slutligen ansåg kommissionen det lämpligt att begära in de aktuella upplysningarna genom beslut, bland annat på grund av risken för dröjsmål med översändandet, på grund av att sökanden tidigare hade vägrat att lämna upplysningar om tiden före den 1 maj 2004 och på grund av den talan om ogiltigförklaring av det första angripna beslutet, som var under handläggning i tribunalen i mål T-458/09 (se nedan punkt 25) (skälen 7 och 13 i det andra angripna beslutet).

24 Artikeldelen i det andra angripna beslutet har följande lydelse:

”*Artikel 1*

Slovak Telekom a.s. ska senast den 23 februari 2010 lämna de upplysningar som anges i bilaga I till detta beslut. Bilaga I utgör en del av detta beslut.

Artikel 2

Om Slovak Telekom inte på ett korrekt och fullständigt sätt lämnar de begärda upplysningarna inom den tidsfrist som anges i artikel 1, åläggs bolaget ett vite på 1 procent av dess dagsomsättning under föregående räkenskapsår, vilket motsvarar 28 114 euro …, per dags dröjsmål, räknat från den dag som anges i detta beslut.

Artikel 3

Detta beslut är riktat till Slovak Telekom a.s., med säte på Karadžičova 10, 825 13 Bratislava, Slovakien, samt till samtliga företag som det kontrollerar direkt eller indirekt, ensamt eller gemensamt med andra.”

Förfarandet och parternas yrkanden

25 Genom ansökningar som inkom till tribunalens kansli den 13 november 2009 respektive den 15 april 2010 väckte sökanden talan mot det första angripna beslutet (mål T-458/09) respektive det andra angripna beslutet (mål T-171/10).

26 Sökanden har yrkat att tribunalen i båda målen ska

— ogiltigförklara det första angripna beslutet och det andra angripna beslutet, och

— förplikta kommissionen att ersätta rättegångskostnaderna.

27 Kommissionen har yrkat att tribunalen ska

— ogilla talan, och

— förplikta sökanden att ersätta rättegångskostnaderna.

28 Mot bakgrund av referentens rapport beslutade tribunalen (åttonde avdelningen) att inleda det muntliga förfarandet och att, inom ramen för sådana åtgärder för processledning som föreskrivs i artikel 64 i rättegångsreglerna, förelägga kommissionen att förete handlingar. Kommissionen efterkom detta editionsföreläggande inom angiven tid.

29 Efter det att sökanden begärt det och kommissionen inte invänt däremot beslutade ordföranden på åttonde avdelningen den 30 juni 2011 att förena målen T-458/09 och T-171/10 med avseende på det muntliga förfarandet och domen.

30 Parterna utvecklade sin talan och svarade på tribunalens frågor vid förhandlingen den 15 september 2011.

Rättslig bedömning

31 Sökanden har till stöd för sin talan i båda målen åberopat tre grunder. Den första grunden avser felaktig rättstillämpning beträffande förordning nr 1/2003, den andra åsidosättande av ”principen om ett rättvist förfarande” och den tredje åsidosättande av proportionalitetsprincipen.

Den första grunden: Felaktig rättstillämpning avseende förordning nr 1/2003

32 Sökanden har i sin första grund gjort gällande att kommissionen gjort sig skyldig till felaktig rättstillämpning avseende förordning nr 1/2003. Enligt sökanden var kommissionen inte behörig att med stöd av artikel 18.3 i denna förordning begära upplysningar om tiden före Republiken Slovakiens anslutning till unionen, eftersom kommissionen inte var behörig att tillämpa artikel 82 EG och artikel 102 FEUF på handlanden i Slovakien före denna anslutning.

33 Sökanden har erinrat om att artikel 82 EG och artikel 102 FEUF inte är tillämpliga på den tidsperiod som de angripna besluten avser. Kommissionens behörighet är nämligen begränsad till företags missbruk av en dominerande ställning på den gemensamma marknaden eller inom en väsentlig del av denna, i den mån det kan påverka handeln mellan medlemsstater. I detta fall var dessa villkor inte uppfyllda före den 1 maj 2004. Före den tidpunkten var den slovakiska telekommunikationsmarknaden inte en del av den gemensamma marknaden, och sökandens uppträdande kunde inte påverka handeln mellan medlemsstater. För övrigt bestred kommissionen inte detta i det första och det andra angripna beslutet. Inte heller gjorde Europaavtalet om upprättande av en associering mellan Europeiska gemenskaperna och deras medlemsstater, å ena sidan, och Slovakien, å andra sidan (EGT L 359, 1994, s. 2; svensk specialutgåva, område 11, volym 40, s. 4) vare sig artiklarna 81 EG och 82 EG eller artiklarna 101 FEUF och 102 FEUF direkt tillämpliga i Slovakien innan denna medlemsstat anslöt sig till unionen.

34 Enligt sökanden bestäms och avgränsas kommissionens skyldigheter och befogenheter enligt förordning nr 1/2003, bland annat artiklarna 18.3 och 24.1 d, av syftet med undersökningen, det vill säga att verkställa unionens konkurrensregler, och därmed av tillämpningsområdet för artiklarna 81 EG och 82 EG respektive artiklarna 101 FEUF och 102 FEUF. Begreppet ”nödvändiga upplysningar” i artikel 18.1 i förordning nr 1/2003 fordrar att det finns ett tillräckligt samband mellan begäran om upplysningar och den överträdelse som antas föreligga. I de förevarande målen finns det dock inget samband mellan de begärda upplysningarna och den påstådda överträdelsen, eftersom det

inte är möjligt att konstatera någon överträdelse före den 1 maj 2004. Kommissionen har således inga undersökningsbefogenheter enligt artikel 82 EG och artikel 102 FEUF och kan inte grunda sig på upplysningar om sökandens uppträdande under tiden före Republiken Slovakiens anslutning till unionen för att bedöma huruvida sökandens verksamhet varit förenlig med unionens konkurrensregler efter denna anslutning.

35 Tribunalen gör i denna del följande bedömning. Såsom kommissionen uttryckligen uppgav i mejl av den 5 juni 2009 till sökanden (se ovan punkt 6), i skäl 4 i det första angripna beslutet och i skäl 9 i det andra angripna beslutet och som den har upprepat i sina inlagor och vid förhandlingen, syftar de angripna besluten till att införskaffa konkreta faktaupplysningar, varav vissa avser tiden före den 1 maj 2004. Dessa upplysningar ska ligga till grund för bedömningen av huruvida sökanden och bolag som sökanden kontrollerar efter den 1 maj 2004 gjort sig skyldiga till avtalsvägran, marginalpress eller andra sätt att utesluta andra aktörer vad gäller tillträde till accessnätet i grossistledet och andra grossist- och konsumenttjänster avseende bredbandstillgång. Kommissionen har uppgett att det i detta skede däremot inte handlade om att konstatera någon överträdelse av konkurrensreglerna under tiden före den 1 maj 2004.

36 Enligt artikel 3.1 g EG ska Europeiska gemenskapens verksamhet på de villkor och i den takt som anges i fördraget innefatta en ordning som säkerställer att konkurrensen inom den inre marknaden inte snedvrids. Sedan Lissabonfördraget trädde i kraft preciserar artikel 3.3 FEU att unionen ska upprätta en inre marknad. Denna innefattar, enligt protokoll (nr 27) om den inre marknaden och konkurrens (EUT C 83, 2010, s. 309), som bilagts EU- och EUF-fördragen, ett system som ska säkerställa att konkurrensen inte snedvrids.

37 Artiklarna 81 EG och 82 EG, liksom artiklarna 101 FEUF och 102 FEUF, ingår bland de konkurrensregler vilka, i enlighet med artikel 3.1 b FEUF, är nödvändiga för den inre marknadens funktion.

38 Syftet med dessa regler är just att hindra att konkurrensen snedvrids till nackdel för allmänintresset, de enskilda företagen och konsumenterna, och de bidrar därmed till att trygga välståndet i unionen (se domstolens dom av den 17 februari 2011 i mål C-52/09, TeliaSonera, REU 2011, s. I-527, punkt 22 och där angiven rättspraxis).

39 Förordning nr 1/2003, som antagits med stöd av artikel 83.1 EG, syftar enligt ordalydelsen i artikel 83.2 a EG till att säkerställa att de förbud som anges i artiklarna 81 EG och 82 EG iakttas.

40 Förordning nr 1/2003 ger kommissionen breda utrednings- och kontrollbefogenheter genom att i artikel 18.1 stadga att ”[f]ör fullgörandet av de uppgifter som kommissionen tilldelas genom denna förordning får den genom en enkel begäran eller genom beslut begära alla nödvändiga upplysningar från företag och företagssammanslutningar”. I skäl 23 i förordningen preciseras att kommissionen ”inom hela [unionen bör] ha befogenhet att begära de upplysningar som krävs för att avslöja … sådant missbruk av en dominerande ställning som är förbjudet enligt artikel 82 [EG]”.

41 För att skydda den ändamålsenliga verkan av artikel 18.3 i förordning nr 1/2003 har kommissionen rätt att förplikta ett företag att lämna alla nödvändiga upplysningar om de faktiska omständigheter som det kan känna till och vid behov sända över handlingar som det har i sin ägo, även om dessa upplysningar kan komma att användas emot företaget eller mot ett annat företag för att påvisa att ett konkurrensbegränsande uppträdande ägt rum (se skäl 23 i förordning nr 1/2003; se även, analogt, vad gäller tillämpningen av rådets förordning nr 17 av den 6 februari 1962, första förordningen om tillämpning av artiklarna [81 EG] och [82 EG] (EGT 1962, 13, s. 204; svensk specialutgåva, område 8, volym 1, s. 8), domstolens dom av den 18 oktober 1989 i mål 374/87, Orkem mot kommissionen, REG 1989, s. 3283, svensk specialutgåva, volym 10, s. 217, punkterna 34 och 35, av den 7 januari 2004 i de förenade målen C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P och C-219/00 P, Aalborg Portland m.fl. mot kommissionen, REG 2004, s. I-123, punkt 61, och av den 29 juni 2006 i

mål C-301/04 P, kommissionen mot SGL Carbon, REG 2006, s. I-5915, punkt 41, samt tribunalens dom av den 28 april 2010 i mål T-446/05, Amann & Söhne och Cousin Filterie mot kommissionen, REU 2010, s. II-1255, punkt 327)).

42 Enligt rättspraxis ska begreppet ”nödvändiga upplysningar” tolkas utifrån syftet med att de aktuella undersökningsbefogenheterna anförtrotts kommissionen. Kravet på samband mellan begäran om upplysningar och den förmodade överträdelsen är uppfyllt, då denna begäran, i det skedet av förfarandet, lagenligt kan anses uppvisa ett samband med den förmodade överträdelsen, i den bemärkelsen att kommissionen rimligen kan anta att dokumentet i fråga kommer att vara till hjälp för att avgöra huruvida den påstådda överträdelsen är för handen (förstainstansrättens dom av den 12 december 1991 i mål T-39/90, SEP mot kommissionen, REG 1991, s. II-1497, punkt 29, fastställd efter överklagande i domstolens dom av den 19 maj 1994 i mål C-36/92 P, SEP mot kommissionen, REG 1994, s. I-1911, punkt 21, svensk specialutgåva, volym 15, s. I-155, och generaladvokaten Jacobs förslag till avgörande i nämnda mål, REG 1994, s. I-1914, punkt 21, svensk specialutgåva, volym 15, s. I-155).

43 Kommissionen kan dessutom endast kräva upplysningar som ger underlag för att undersöka sådana förmodade överträdelser som motiverar att undersökningen genomförs och som anges i begäran om upplysningar (förstainstansrättens dom i det ovannämnda målet SEP mot kommissionen, punkt 25, och av den 8 mars 1995 i mål T-34/93, Société Générale mot kommissionen, REG 1995, s. II-545, punkt 40). Med hänsyn till kommissionens breda undersöknings- och kontrollbefogenheter ankommer det på denna att bedöma om de upplysningar den begär av de berörda företagen är nödvändiga (se, för ett liknande resonemang, domstolens dom av den 18 maj 1982 i mål 155/79, AM & S Europe mot kommissionen, REG 1982, s. 1575, punkt 17, svensk specialutgåva, volym 6, s. 405, domen i det ovan i punkt 41 nämnda målet Orkem mot kommissionen, punkt 15, domstolens dom av den 22 oktober 2002 i mål C-94/00, Roquette Frères, REG 2002, s. I-9011, punkt 78, och förstainstansrättens dom av den 8 mars 2007 i mål T-340/04, France Télécom mot kommissionen, REG 2007, s. II-573, punkt 148).

44 Slutligen erinrar tribunalen om att domstolen upprepade gånger betonat att förordning nr 17 ålägger ett företag som är föremål för en undersökning att aktivt samarbeta, vilket innebär att det ska ställa allt informationsunderlag som är relevant i förhållande till föremålet för undersökningen till kommissionens förfogande (domen i de ovan i punkt 41 nämnda målen Orkem mot kommissionen, punkt 27, Aalborg Portland m.fl. mot kommissionen, punkt 62, och kommissionen mot SGL Carbon, punkt 40).

45 Med hänsyn till ordalydelsen i artikel 18.1 i förordning nr 1/2003, till syftet med denna bestämmelse och enligt den rättspraxis som tribunalen erinrar om ovan i punkterna 41–44, ska undersökningsbefogenheterna enligt denna bestämmelse endast anses begränsas av kravet på att de begärda upplysningarna är nödvändiga, utifrån kommissionens bedömning, för att kunna bekräfta att den förmodade överträdelse som gett upphov till undersökningen faktiskt föreligger och i synnerhet, i detta fall, för att kunna avslöja missbruk av en dominerande ställning i strid med artikel 82 EG och artikel 102 FEUF. Varje tolkning av artikel 18.1 i förordning nr 1/2003 som skulle innebära att kommissionen principiellt förbjuds att begära upplysningar av ett företag rörande en tidsperiod då unionens konkurrensregler inte var tillämpliga på det företaget – trots att dessa upplysningar var nödvändiga för att avslöja en eventuell överträdelse av dessa regler från den tidpunkt då de började vara tillämpliga på företaget – skulle kunna förta den ändamålsenliga verkan av denna bestämmelse och stå i strid med kommissionens skyldighet att omsorgsfullt och opartiskt undersöka alla relevanta omständigheter i det aktuella fallet (domstolens dom av den 21 november 1991 i mål C-269/90, Technische Universität München, REG 1991, s. I-5469, punkt 14, svensk specialutgåva, volym 11, s. I-453, förstainstansrättens dom av den 24 januari 1992 i mål T-44/90, La Cinq mot kommissionen, REG 1992, s. II-1, punkt 86, och förstainstansrättens dom av den 30 september 2003 i de förenade målen T-191/98 och T-212/98-T-214/98, Atlantic Container Line m.fl. mot kommissionen, REG 2003, s. II-3275, punkt 404).

46 En sådan tolkning skulle för övrigt grunda sig på det felaktiga antagandet att upplysningar avseende en tidsperiod då unionens konkurrensregler inte var tillämpliga på ett visst företag endast skulle bidra till att förklara de händelser som ägde rum under just den perioden.

47 Domstolen har dock redan slagit fast, beträffande kontroller som beslutats med stöd av artikel 14.3 i förordning nr 17 och som genomförts hos spanska företag kort efter det att Konungariket Spanien anslöt sig till gemenskapen, att det inte finns någon regel som begränsar kommissionens undersökningsbefogenhet till att endast avse beteenden efter anslutningen (domstolens dom av den 17 oktober 1989 i de förenade målen 97/87-99/87, Dow Chemical Ibérica m.fl. mot kommissionen, REG 1989, s. 3165, punkt 63; svensk specialutgåva, volym 10, s. 165).

48 Såsom förstainstansrätten slog fast i sin dom av den 30 maj 2006 i mål T-198/03, Bank Austria Creditanstalt mot kommissionen (REG 2006, s. II-1429), punkt 89, i ett fall som avsåg artikel 81 EG, kan det inte vara en förutsättning att kommissionen är behörig att konstatera en överträdelse i förhållande till vissa omständigheter angående en konkurrensbegränsande samverkan eller att en sådan överträdelse konstaterats för att kommissionen ska kunna ta in dessa uppgifter i beslutet att ålägga böter. Det är faktiskt legitimt för kommissionen att, i ett beslut där den konstaterar att en överträdelse har skett och ålägger en påföljd, beskriva de faktiska omständigheterna kring och bakgrunden till det klandrade beteendet (se även skäl 11 i det första angripna beslutet och skäl 5 i det andra angripna beslutet).

49 Sökanden kan därvid inte hävda att domen i det ovan i punkt 48 nämnda målet Bank Austria Creditanstalt mot kommissionen saknar relevans i detta fall av det skälet att unionsdomstolen i det målet inte prövade kommissionens behörighet att fastställa de faktiska omständigheterna när unionens konkurrensregler inte var tillämpliga och enbart tog ställning till kommissionens rätt att offentliggöra vissa upplysningar avseende tiden före Republiken Österrikes anslutning till unionen.

50 För det första hade sökanden i det målet nämligen uttryckligen hävdat att det var rättsstridigt att offentliggöra de delar av beslutet att ålägga böter som avsåg perioden före Republiken Österrikes anslutning till unionen, bland annat av det skälet att kommissionen inte var behörig att pröva den överträdelse som sökanden hade gjort sig skyldig till i Österrike under denna period. För det andra framgår det av den domen att förstainstansrätten fann inte bara att det inte kan vara en förutsättning att kommissionen är behörig att konstatera en överträdelse i förhållande till vissa omständigheter angående en konkurrensbegränsande samverkan eller att en sådan överträdelse konstaterats för att kommissionen ska kunna ta in dessa uppgifter i beslutet att ålägga böter, utan att detsamma gäller offentliggörandet av denna beskrivning, då den kan vara användbar för den intresserade allmänheten för att denna till fullo ska kunna förstå skälen bakom ett sådant beslut (domen i det ovan i punkt 48 nämnda målet Bank Austria Creditanstalt, punkterna 81 och 89).

51 Det ska slutligen betonas att unionsdomstolen har erkänt att kommissionen, i ärenden som rör tillämpning av artikel 81 EG, måste begära upplysningar om en tidsperiod före tiden för överträdelsen för att kunna precisera det sammanhang som ett visst uppträdande ingick i under den perioden. I dom av den 14 december 2006 i de förenade målen T-259/02-T-264/02 och T-271/02, Raiffeisen Zentralbank Österreich m.fl. mot kommissionen (REG 2006, s. II-5169), punkt 150, betonade förstainstansrätten att kommissionen agerar korrekt om den i ett beslut om åläggande av böter beskriver det allmänna sammanhang som överträdelsen ingår i. Den omständigheten, som sökanden betonat, att de berörda företagen i detta mål inte ifrågasatt riktigheten av de konkreta slutsatserna i det berörda beslutet av det skälet att de inte grundats på bevis härrörande från den relevanta tidsperioden (domen i de ovannämnda förenade målen Raiffeisen Zentralbank Österreich m.fl. mot kommissionen, punkt 151) saknar härvid betydelse. I dom av den 8 juli 2008 i mål T-54/03, Lafarge mot kommissionen (ej publicerad i rättsfallssamlingen), punkt 428, fann förstainstansrätten också att kommissionen kunde beakta ett meddelande från tiden före perioden för överträdelsen ”för att få en helhetsbild av kontakterna konkurrenterna emellan och på så sätt få stöd för tolkningen av annan bevisning, enligt vilken konkurrentföretagen i fråga haft kontakt med varandra angående prishöjningar”.

52 Mot bakgrund av vad som anförts kan tribunalen inte godta argumentet att kommissionen principiellt inte kan grunda sig på upplysningar avseende sökandens uppträdande före Republiken Slovakiens anslutning till unionen för att bedöma huruvida sökandens verksamhet efter anslutningen är förenlig med unionens konkurrensregler.

53 Sökanden har vidare anfört att inga beteenden före den 1 maj 2004 kan vara relevanta för att bedöma huruvida företaget åsidosatt artikel 82 EG eller artikel 102 FEUF efter den 1 maj 2004. Sökanden har hävdat att det inte finns något samband mellan det rättsliga rekvisitet för den omtvistade överträdelsen och de begärda upplysningarna, eftersom artikel 82 EG och artikel 102 FEUF inte var tillämpliga på de faktiska omständigheter som omfattas av kommissionens undersökning i den mån de avser tiden före den 1 maj 2004.

54 Detta argument kan inte godtas. För det första kan upplysningar eller handlingar avseende utvecklingen på de relevanta marknaderna och företag aktiva på dessa marknader ge kommissionen underlag – oberoende av om de avser tiden före den förmodade perioden för överträdelsen – för att avgränsa de relevanta marknaderna eller fastställa huruvida det berörda företaget har en dominerande ställning på dessa marknader (skäl 13 i det första angripna beslutet).

55 Vad för det andra gäller det missbruk som kommissionen har gjort gällande som motiv för att inleda överträdelseförfarandet (se ovan punkt 3), ska det också understrykas att vissa uppgifter om kostnaderna före den 1 maj 2004 kunde visa sig nödvändiga för att bestämma den eventuella förekomsten av marginalpress, vilket sökanden också medgett vid förhandlingen. Det är alltså möjligt att investeringskostnader måste skrivas av under en period som inte nödvändigtvis sammanfaller med perioden för överträdelsen (se skäl 3 i det andra angripna beslutet). Detta framgår för övrigt av kommissionens beslutspraxis angående missbruk av dominerande ställning, som sökanden åberopat (se skälen 76 och 77 i kommissionens beslut av den 16 juli 2003 om ett förfarande för tillämpning av artikel 82 EG (COMP/38.233 – Wanadoo Interactive); se även, bland annat, skälen 328 och 474–489 i kommissionens beslut av den 4 juli 2007 om ett förfarande för tillämpning av artikel 82 EG (COMP/38.784 – Wanadoo España mot Telefónica). Tribunalen kan därför inte godta sökandens argument, som framförts i mål T-171/10, att de specifika upplysningar som kommissionen begär måste vara ”strikt” nödvändiga i det aktuella fallet för tillämpningen av kriteriet om marginalpress. Såsom kommissionen betonat, skulle den tolkning av artikel 18.1 i förordning nr 1/2003 som sökanden har förordat medföra att kommissionen måste känna till innehållet i de handlingar som begärs och deras betydelse för undersökningen innan de begär några upplysningar.

56 Vidare är i vissa fall de tillgängliga upplysningarna om kostnaderna inte specifika för en viss period som inte berörs av överträdelsen (se fotnot 64 i kommissionens beslut av den 16 juli 2003 om ett förfarande för tillämpning av artikel 82 EG (COMP/38.233 – Wanadoo Interactive)). Detta har sökanden för övrigt också uttryckligen medgett, då företaget uppgav för kommissionen i mejl av den 14 augusti 2009 att det hade beslutat att lämna över vissa uppgifter för år 2004, avseende tiden före Republiken Slovakiens anslutning till unionen, ”eftersom det inte var möjligt att dela upp de berörda uppgifterna på ett begripligt sätt” (se ovan punkt 10).

57 I likhet med vad kommissionen anfört finner tribunalen att handlingar rörande beslut som sökanden fattat eller överenskommelser som företaget ingått före den 1 maj 2004, men som trätt i kraft efter Republiken Slovakiens anslutning till unionen, också kan bedömas som nödvändiga av kommissionen för att den ska kunna klargöra de faktiska omständigheterna efter anslutningen och tolka dessa korrekt.

58 Omständigheter som syftar till att avslöja en eventuell avsikt att slå ut konkurrenterna kan visa sig relevanta vid tillämpningen av artikel 82 EG, för att en fullgod prövning ska kunna göras av ärendet (se, för ett liknande resonemang, angående beslutet att göra en inspektion, domen i det ovan i punkt 43 nämnda målet France Télécom mot kommissionen, punkt 150; se även, för ett liknande

resonemang, domstolens dom av den 3 juli 1991 i mål C-62/86, AKZO mot kommissionen, REG 1991, s. I-3359, punkterna 71 och 72, svensk specialutgåva, volym 11, s. I-249, och domen i det ovan i punkt 38 nämnda målet TeliaSonera, punkt 40 och där angiven rättspraxis).

59 För det tredje får kommissionen enligt artikel 23.2 i förordning nr 1/2003 genom beslut ålägga företag böter, om de uppsåtligen eller av oaktsamhet gör sig skyldiga till en överträdelse av artikel 82 EG. Det har dock slagits fast att för att bedöma hur allvarliga ett företags överträdelser av konkurrensreglerna är, i syfte att bestämma ett bötesbelopp som är proportionerligt för det företaget, kan kommissionen bland annat ta hänsyn till att överträdelser varit särskilt allvarliga genom att de ingått i en överlagd, samlad strategi som – genom olika förfaranden för att slå ut konkurrenterna – har syftat till att på ett konstlat sätt upprätthålla eller förstärka företagets dominerande ställning på marknader där konkurrensen redan var begränsad (se, för ett liknande resonemang, förstainstansrättens dom av den 6 oktober 1994 i mål T-83/91, Tetra Pak mot kommissionen, REG 1994, s. II-755, punkt 241, svensk specialutgåva, volym 16, s. I-1, och tribunalens dom av den 25 juni 2010 i mål T-66/01, Imperial Chemical Industries mot kommissionen, REU 2010, s. II-2631, punkt 372 och där angiven rättspraxis).

60 Av detta följer att upplysningar och handlingar, även om de föregår perioden för överträdelsen – såsom vissa av de interna framställningar inom sökandebolaget som avses i punkt IV i bilaga I till det första angripna beslutet och vilkas relevans sökanden har bestritt –, som kan visa att sökanden haft en strategi för att slå ut konkurrenter kan hjälpa kommissionen att fastställa överträdelsens allvar och kan därmed anses vara nödvändiga för att kommissionen ska kunna fullgöra de uppgifter som kommissionen tilldelas genom förordning nr 1/2003, i den mening som avses i artikel 18.1 i denna förordning.

61 I motsats till vad sökanden har anfört medför den omständigheten, att begreppet missbruk av dominerande ställning har ett objektivt innehåll som inte innefattar avsikt att åstadkomma skada, inte att avsikten att agera på ett sätt som hämmar pris- och prestationskonkurrens under alla omständigheter saknar relevans. Denna omständighet kan nämligen alltid beaktas till stöd för slutsatsen att det berörda företaget har gjort sig skyldigt till missbruk av dominerande ställning, även om en sådan slutstats i första hand bör grunda sig på ett objektivt konstaterande av att det otillbörliga handlandet konkret har genomförts. Kommissionen har således rätt att undersöka de berörda företagens interna dokumentation, eftersom denna kan visa att företagen avsåg att slå ut konkurrensen, alternativt kan ge en annan förklaring till det undersökta uppträdandet.

62 Mot bakgrund av ovannämnda redogörelse kan sökanden inte hävda att upplysningar och handlingar från tiden före den 1 maj 2004 är irrelevanta för kommissionens bedömning av en eventuell leveransvägran, marginalpress eller annat sätt att slå ut konkurrenter (se skäl 1 i det första respektive det andra angripna beslutet) med den motiveringen att sådana överträdelser endast kan grunda sig på objektiva uppgifter från tiden efter överträdelsen. Det finns därvid inte skäl att yttra sig över kommissionens argument, framförda i mål T-458/09, angående uppgifter från tiden före den 1 maj 2004 som sökanden anfört till sitt försvar.

63 Vid förhandlingen anförde sökanden slutligen att det inte fanns något objektivt samband mellan helheten av de begärda upplysningarna och de påstådda överträdelserna, och att detta, framställt som ett alternativt yrkande, motiverade en delvis ogiltigförklaring av de angripna besluten, i den mån de åtminstone delvis rörde vissa upplysningar som saknar objektivt samband med de påstådda överträdelserna. Tribunalen konstaterar dock – utan att behöva uttala sig om huruvida ett sådant yrkande kan prövas i sak, vilket kommissionen har bestritt – att sökanden inte anfört några omständigheter till stöd för detta yrkande, varför tribunalen ogillar detsamma.

64 Av det ovan anförda följer att talan i de båda målen inte kan vinna bifall på den första grunden.

Den andra grunden: Åsidosättande av ”principen om ett rättvist förfarande”

65 Sökanden har i sin andra grund gjort gällande att kommissionen, genom att anta det första och det andra angripna beslutet, har åsidosatt ”principen om ett rättvist förfarande”, som påstås stadgas i artikel 41.1 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (EUT C 303, 2007, s. 1) (nedan kallad stadgan). Enligt sökanden har kommissionen inte varit tillräckligt omsorgsfull och seriös i sin undersökning om dess bedömning av ett uppträdande efter Republiken Slovakiens anslutning till unionen snedvrids av upplysningar som avser tiden före anslutningen, trots att uppträdandet före anslutningen var fullständigt lagenligt enligt unionens konkurrensrätt. Med hänsyn till det anförda finner tribunalen att sökanden inom ramen för den andra grunden ska anses göra gällande ett åsidosättande av principen om god förvaltningssed.

66 Enligt skäl 37 i förordning nr 1/2003 ”respekteras [i denna förordning] de grundläggande rättigheterna och iakttas de principer som erkänns i synnerhet i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna. Följaktligen bör denna förordning tolkas och tillämpas med avseende på dessa rättigheter och principer.” Sedan Lissabonfördraget trädde i kraft ska stadgan enligt artikel 6.1 första stycket FEU ha samma rättsliga värde som fördragen.

67 Enligt artikel 41.1 i stadgan, med rubriken ”Rätt till god förvaltning”, har ”[v]ar och en … rätt att få sina angelägenheter behandlade opartiskt, rättvist och inom skälig tid av unionens institutioner och organ”.

68 Enligt unionsdomstolens praxis om principen om god förvaltningssed är det av än mer grundläggande betydelse att de garantier som enligt unionsrätten tillerkänns i administrativa förfaranden iakttas när institutionerna förfogar över ett utrymme för skönsmässig bedömning. Bland dessa garantier ingår bland annat den behöriga institutionens skyldighet att omsorgsfullt och opartiskt pröva samtliga relevanta omständigheter i det aktuella fallet (domarna i de ovan i punkt 45 nämnda målen Technische Universität München, punkt 14, La Cinq mot kommissionen, punkt 86, och Atlantic Container Line m.fl. mot kommissionen, punkt 404).

69 Det är mot bakgrund av dessa klargöranden som tribunalen ska avgöra huruvida kommissionen åsidosatt principen om god förvaltningssed genom att anta de angripna besluten.

70 För det första har sökanden hävdat att kommissionen inte, för att söka bevisa en överträdelse av artikel 82 EG efter den 1 maj 2004, får försöka skaffa sig upplysningar om sökandens uppträdande på marknaden vid en tidpunkt då sökanden inte var skyldig att följa den bestämmelsen.

71 Detta argument kan inte godtas. Det är bland annat till följd av kommissionens skyldighet att omsorgsfullt och opartiskt pröva alla relevanta omständigheter i det aktuella fallet som det ankommer på kommissionen att utarbeta ett beslut med all nödvändig omsorg och att fatta sitt beslut på grundval av alla uppgifter som kan påverka detta. Kommissionen är för detta ändamål behörig att begära ”alla nödvändiga upplysningar” från företag, enligt artikel 18.1 i förordning nr 1/2003.

72 Såsom framgår av resonemanget kring den första grunden, kan emellertid även upplysningar och handlingar som avser tiden före Republiken Slovakiens anslutning till unionen och därmed före perioden för överträdelsen visa sig nödvändiga för att kommissionen på ett opartiskt och rättvist sätt ska kunna fullgöra sina uppgifter enligt förordning nr 1/2003.

73 För det andra har sökanden gjort gällande att kommissionens undersökning och bedömning är snedvriden vad gäller sökanden. Bolaget har hävdat att de handlingar som det ålagts att lägga fram enligt det första angripna beslutet kan påverka kommissionens uppfattning om dess uppträdande efter Republiken Slovakiens anslutning till unionen. Med hänsyn till vad som anförts i punkterna 41–62 ovan, kan detta argument emellertid inte godtas. I alla händelser kan ett sådant argument inte godtas, eftersom det bygger på ett rent hypotetiskt antagande. Det första och det andra angripna beslutet syftar inte till att bedöma sökandens uppträdande efter den 1 maj 2004.

74 Mot bakgrund av det ovan anförda kan talan i de båda målen inte bifallas på den andra grunden.

Den tredje grunden: Åsidosättande av proportionalitetsprincipen

75 Inom ramen för den tredje grunden har sökanden anfört att kommissionen åsidosatt proportionalitetsprincipen, eftersom den i det första och det andra angripna beslutet begärt upplysningar och handlingar avseende perioden före Republiken Slovakiens anslutning till unionen som inte var nödvändiga för att bedöma den påstådda överträdelsen av konkurrensrätten. Hänsyn ska därvid tas till den grundläggande principen om den privata sfärens okränkbarhet, vilken kräver att kommissionen inte utnyttjar sina undersökningsbefogenheter utöver vad som är nödvändigt. Vidare har sökanden – utan att uttryckligen formulera någon grund avseende åsidosättande av artikel 253 EG, vad gäller det första angripna beslutet, respektive artikel 296 FEUF, vad gäller det andra angripna beslutet – gjort gällande att kommissionen inte gett trovärdiga förklaringar till varför de begärda upplysningarna är nödvändiga för bedömningen av det påstådda missbruket efter den 1 maj 2004. Sökanden har för övrigt påpekat att kommissionen redan fått upplysningar som täcker mer än fem år räknat från medlemsstatens anslutning till unionen.

76 Tribunalen gör följande bedömning. I den mån sökanden i praktiken skulle kunna anses ha sökt formulera en grund avseende åsidosättande av artikel 253 EG och artikel 296 FEUF, skulle talan inte kunna bifallas på denna grund. Såsom domstolen slagit fast i sin dom av den 26 juni 1980 i mål 136/79, National Panasonic mot kommissionen (REG 1980, s. 2033; svensk specialutgåva, volym 5, s. 253), punkt 25, angående artikel 14.3 i förordning nr 17, och som förstainstansrätten slagit fast i domen i det ovan i punkt 43 nämnda målet Société Générale mot kommissionen, punkt 62, angående artikel 11.3 i samma förordning, definierar artikel 18.3 i förordning nr 1/2003 de väsentliga beståndsdelar som ska ingå i motiveringen av en begäran om upplysningar.

77 Enligt denna bestämmelse ska kommissionen ”ange den rättsliga grunden och syftet med begäran, precisera vilken information som begärs och fastställa den tidsfrist inom vilken upplysningarna skall lämnas”. För övrigt ska kommissionen enligt denna bestämmelse också ”ange de påföljder som föreskrivs i artikel 23 samt ange eller förelägga de påföljder som föreskrivs i artikel 24. Kommissionen skall även upplysa om rätten att få beslutet prövat av EG-domstolen.” I detta avseende är kommissionen varken skyldig att delge mottagaren av ett sådant beslut all information som kommissionen har beträffande de förmodade överträdelserna, eller att vidta en strikt juridisk kvalifikation av dessa överträdelser, men den måste klart ange de förmodade överträdelser som den avser att pröva (se domen i det ovan i punkt 43 nämnda målet Société Générale mot kommissionen, punkt 62).

78 I detta fall ska det – förutom att skälen 20 och 21 och artikeldelen i det första angripna beslutet och skälen 17 och 18 och artikeldelen i det andra angripna beslutet uttryckligen nämner påföljderna och rätten till överprövning enligt punkt 77 ovan – beaktas att kommissionen, i skälen 12–15 i det första angripna beslutet (se ovan punkterna 13–16) och i skäl 3 i det andra angripna beslutet (se ovan punkterna 21 och 22), lämnat en tillräcklig motivering av varför de upplysningar och handlingar som begärdes i bilagan till det första respektive det andra angripna beslutet var nödvändiga för undersökningen av den påstådda överträdelsen.

79 Kommissionen har uttryckligen uppgett dels, i skäl 14 i det första angripna beslutet, skälen till varför den ansåg att begäran om upplysningar i punkterna I och II i bilaga I till det första angripna beslutet var nödvändig, och dels, i skäl 15 i det första angripna beslutet, skälen till begäran att få in de handlingar som anges i punkterna III och IV i nämnda bilaga (se ovan punkterna 15 och 16). Kommissionen har också, i skäl 3 i det andra angripna beslutet, motiverat behovet av UCN-rapporten och upplysningarna och handlingarna avseende kostnaderna för förvärv av nya kunder och vissa utgifter som Slovak Telekom haft för att tillhandahålla vissa bredbandstjänster (se ovan punkterna 21 och 22).

80 Vidare kan – även om sökanden gjort gällande att det första och det andra angripna beslutet strider mot proportionalitetsprincipen – talan i de båda målen inte bifallas på den grunden.

81 Tribunalen erinrar om att kommissionen, när den begär upplysningar av ett företag, måste iaktta proportionalitetsprincipen, och den skyldighet som åligger ett företag att tillhandahålla upplysningar får inte innebära en oproportionerligt tung börda för företaget i förhållande till undersökningens behov (se domen av den 12 december 1991 i det ovan i punkt 42 nämnda målet SEP mot kommissionen, punkterna 51 och 52, och domen i de ovan i punkt 45 nämnda förenade målen Atlantic Container Line m.fl. mot kommissionen, punkt 418 och där angiven rättspraxis). Enligt rättspraxis är skyddet mot godtyckliga och oproportionerliga ingripanden av offentliga organ på fysiska och juridiska personers privata områden erkänt som en allmän unionsrättslig princip (se, för ett liknande resonemang, domstolens dom av den 21 september 1989 i de förenade målen 46/87 och 227/88, Hoechst mot kommissionen, REG 1989, s. 2859, punkt 19 och där angiven rättspraxis, svensk specialutgåva, volym 10, s. 133).

82 Sökanden har gjort gällande att kommissionen begärt att företaget skulle lämna upplysningar och handlingar avseende perioden före Republiken Slovakiens anslutning till unionen, trots att dessa upplysningar och handlingar inte var nödvändiga, och inte heller kunde väntas bli det, för bedömningen av den påstådda överträdelsen. Sökanden har hävdat att kommissionen redan fått upplysningar som täckte mer än fem år räknat från medlemsstatens anslutning till unionen. Kommissionen har således vid äventyr av vite ålagt sökanden att lägga ned betydande personalresurser och att lämna ut omfattande icke-offentliga upplysningar som inte hänger samman med tillämpningsperioden för artikel 82 EG och artikel 102 FEUF. Detta förstärks ytterligare av prövningen av arten av de anklagelser som specifikt riktas mot sökanden.

83 Tribunalen konstaterar att sökanden i mål T-458/09 inte alls preciserat varför den skyldighet som ålagts företaget att lämna ut omfattande icke-offentliga upplysningar eller att lägga ned betydande personalresurser på detta skulle utgöra en oproportionerligt tung börda för företaget i förhållande till undersökningens behov. I mål T-171/10 har sökanden betonat att de omständigheterna att de begärda upplysningarna inte avsåg den period som var föremål för undersökning, att de inte kunde användas för att konstatera missbruk under den tid upplysningarna avsåg och att de inte var en nödvändig förutsättning för att kunna konstatera en överträdelse som påstås ha begåtts efter Republiken Slovakiens anslutning till unionen talar för att det andra angripna beslutet strider mot proportionalitetsprincipen.

84 Eftersom sökandens invändningar i punkterna 82 och 83 ovan sammanfaller med dem som tribunalen tillbakavisat inom ramen för den första grunden och eftersom sökanden inte lämnat någon annan förklaring till den oproportionerligt tunga börda som företaget påstår sig ha ålagts, kan tribunalen dock inte finna att kommissionen har åsidosatt proportionalitetsprincipen.

85 I alla händelser har kommissionen, såsom den gjort gällande i sin duplik, faktiskt försökt att begränsa bördan för sökanden. I det första angripna beslutet begärde kommissionen bara att sökanden skulle tillhandahålla de redogörelser och andra handlingar som den ansåg nödvändiga efter en förhandsbedömning av protokollen från sökandens styrelsemöten. I det andra angripna beslutet begränsade sig kommissionen till att begära vissa handlingar efter bland annat en diskussion med sökanden om de typer av finansiella uppgifter och räkenskaper och annan information som sökanden förfogade över. Vad gäller sökandens argument, framfört vid förhandlingen, att kommissionen tillställt sökanden samt sökandens moderbolag 17 framställningar med begäran om upplysningar, vissa av dem rörande uppdatering av redan lämnade upplysningar, har kommissionen uppgett, utan att sökanden bestritt detta, att dessa framställningar skedde efter det att de angripna besluten fattades. Eftersom rättsenligheten av en unionsrättsakt måste bedömas mot bakgrund av de faktiska och rättsliga omständigheter som rådde den dag då rättsakten antogs, saknar sökandens argument verkan, varför tribunalen lämnar dessa utan avseende (domstolens dom av den 7 februari 1979 i de förenade målen 15/76 och 16/76, Frankrike mot kommissionen, REG 1979, s. 321, punkt 7, svensk

specialutgåva, volym 4, s. 287, av den 17 maj 2001 i mål C-449/98 P, IECC mot kommissionen, REG 2001, s. I-3875, punkt 87, och av den 15 april 2010 i mål C-485/08 P, Gualtieri mot kommissionen, REU 2010, s. I-3009, punkt 26).

86 Vidare har det påstått att kommissionen har åsidosatt proportionalitetsprincipen genom att begära att sökanden skulle lämna uppgifter som på ett ungefär täckte de sista ett och ett halvt åren före Republiken Slovakiens anslutning till unionen. Detta visar enligt sökanden att de begärda upplysningarna inte hade tillräckligt samband med den påstådda överträdelsen.

87 Tribunalen finner emellertid att en sådan invändning i sak syftar till att visa att de begärda upplysningarna inte var nödvändiga i den mening som avses i artikel 18.1 i förordning nr 1/2003.

88 Den invändningen har dock redan tillbakavisats, inom ramen för den första grunden. Det ska i alla händelser konstateras, vad gäller det första angripna beslutet, att sökanden inte har bestritt påståendena i skäl 14 i beslutet att ATM och sökandens basnätverk (punkterna I och II i bilaga I till det första angripna beslutet) lanserades före den 1 maj 2004, och att sökanden vid tidpunkten för det första angripna beslutet fortfarande använde dem för att tillhandahålla bredbandstjänster i grossist- och konsumentledet. Sökanden har inte heller bestritt påståendena i skäl 15 i det första angripna beslutet att de handlingar som nämns i punkterna III och IV i bilaga I till nämnda beslut dels rör bredbandstjänster i grossist- och konsumentledet som lanserades år 2003 och som sökanden även fortsatt tillhandahållit efter den 1 maj 2004, dels bland annat rör planläggningen och lanseringen av, investeringar i och utvecklingen av dessa tjänster. Tribunalen delar kommissionens bedömning att dessa upplysningar var nödvändiga, även om de på ett ungefär avsåg de sista ett och ett halvt åren före Republiken Slovakiens anslutning till unionen. Detsamma gäller, beträffande det andra angripna beslutet och av de skäl som redan redovisats ovan i punkt 55, framställningarna med begäran om upplysningar om sökandens intäkter, kostnader (i förekommande fall föremål för avskrivning) och lönsamhet (se ovan punkterna 21 och 22).

89 Av vad som anförts följer att sökanden inte har visat att proportionalitetsprincipen åsidosatts till följd av att de begärda handlingarna och upplysningarna täcker på ett ungefär de sista ett och ett halvt åren före Republiken Slovakiens anslutning till unionen.

90 Vidare har sökanden i mål T-171/10 klandrat kommissionen för att inte ha tillställt företaget ”en enkel begäran om upplysningar”. Tribunalen konstaterar emellertid att kommissionen enligt artikel 18 i förordning nr 1/2003 får begära upplysningar från ett företag ”genom en enkel begäran eller genom beslut”. Bestämmelsen fordrar inte någon ”enkel begäran” innan beslut fattas. Kommissionen kan således inte anses ha åsidosatt proportionalitetsprincipen enbart genom att ha antagit det andra angripna beslutet utan att först framställa en enkel begäran till sökanden. Det kan tilläggas att kommissionen inte heller åsidosatte proportionalitetsprincipen när den begärde upplysningar av sökanden i det andra angripna beslutet utan att först framställa en enkel begäran, med hänsyn till de omständigheter som nämns i skälen 7 och 13 i det andra angripna beslutet, i synnerhet med hänsyn till risken för dröjsmål med översändandet av informationen och till att sökanden tidigare hade vägrat att lämna upplysningar om tiden före den 1 maj 2004 samt med hänsyn till talan om ogiltigförklaring av det första angripna beslutet (se ovan punkt 23).

91 Av detta följer att talan i de båda målen inte kan vinna bifall såvitt avser den tredje grunden. Talan ska således ogillas i sin helhet i båda målen.

Rättegångskostnader

92 Enligt artikel 87.2 i rättegångsreglerna ska tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats. Kommissionen har yrkat att sökanden ska förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna i målen T-458/09 och T-171/10. Eftersom sökanden har tappat dessa mål, ska kommissionens yrkande bifallas.

Mot denna bakgrund beslutar

TRIBUNALEN (åttonde avdelningen)

följande:

1) Talan ogillas i båda målen.

2) Slovak Telekom a.s. ska ersätta rättegångskostnaderna.

Truchot Martins Ribeiro Kanninen

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 22 mars 2012.

Underskrifter